

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 5Cdo/1/2019
Identifikačné číslo spisu: 5114230112
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2021
Meno a priezvisko: JUDr. Jana Bajánková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2021:5114230112.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a sudkýň JUDr. Viery Petrikovej a JUDr. Jany Haluškovej, v spore žalobcu: Asociácia bankových klientov, so sídlom Na Bystričku 14, Martin, IČO: 42 324 041, proti žalovanému: Prima banka Slovensko, a. s., so sídlom Hodžova 11, Žilina, IČO: 31 575 951, právne zastúpenému spoločnosťou Sedlačko & Partners, s. r. o., so sídlom Štefánikova 8, Bratislava, o určenie neplatnosti rozhodcovskej doložky, vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 4C/286/2014, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/243/2017 zo dňa 30. novembra 2017, takto

rozhodol:

Dovolanie z a m i e t a.

Žalobcovi nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1.1. Okresný súd Žilina (ďalej aj „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom zo dňa 20.01.2017 č. k. 4C/286/2014-124 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že ustanovenie spotrebiteľských zmlúv uzatváraných medzi žalovaným a jeho klientmi v postavení spotrebiteľa v znení: „Klient vyhlasuje, že prijíma návrh tejto rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou, je príslušný prejednať a rozhodnúť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk. Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že rozsudok rozhodcovského súdu bude záväzný pre zmluvné strany, že v stanovených lehotách naplnia všetky povinnosti uložené v rozhodcovskom rozsudku, ktorý nie je možné zrušiť z dôvodov ako pri obnove konania podľa osobitného zákona. Ak klient označí políčko (štvorček) platí, že neprijíma vyššie uvedený návrh rozhodcovskej zmluvy s tým, že vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou je príslušný prejednať všeobecný súd“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou vo všetkých prípadoch, kedy súčasne nebolo vyššie citované ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve upravené v samostatnej časti zmluvy, kedy bolo vyššie citované ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve zakomponované do záverečných ustanovení spotrebiteľskej zmluvy nachádzajúc sa na predposlednej strane zmluvy a kedy pri tomto ustanovení chýba podpis spotrebiteľa potvrdzujúci jeho vôľu neodmietnuť prijatie rozhodcovskej zmluvy, ako aj

podpis potvrdzujúci spotrebiteľove oboznámenie sa s existenciou vyššie citovaného ustanovenia.

1.2. Východiskovo okresný súd vymedzil, že hoci podľa § 31 ods. 1 písm. b/ CSP je na konanie v sporoch z abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach pre obvody Krajského súdu v Banskej Bystrici, Krajského súdu v Žiline a Krajského súdu v Trenčíne príslušný Krajský súd v Banskej Bystrici, v konaniach začatých pred 1.7.2016 (akou je i súdna vec) ostáva v zmysle § 470 ods. 4 CSP zachovaná príslušnosť súdu určená podľa ustanovení Občianskeho súdneho poriadku. Taktiež vyhodnotil, že žalobca ako občianske združenie založené za účelom ochrany spotrebiteľa je v konaní aktívne legitimované na podanie žaloby o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky v zmysle § 302 CSP a zároveň oprávnenie žalobcu chrániť kolektívne záujmy spotrebiteľov vyplýva z § 3 ods. 4 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

1.3. Samostatným výrokom súd prvej inštancie zamietol návrh žalovaného na prerušenie konania do právoplatného skončenia konania vedeného na Krajskom súde v Bratislave pod sp. zn. 1S/144/2015 o preskúmaní zákonnosti rozhodnutia/postupu Ministerstva spravodlivosti SR, ktorým bolo udelené povolenie č. SRS003 rozhodovať spotrebiteľské spory Stálemu rozhodcovskému súdu Slovenskej bankovej asociácie. V danej spojitosti konštatoval, že v predmetnom konaní sa nerieši žiadna otázka, ktorá by mala význam pre rozhodnutie súdu v prejednávanej veci.

1.4. Následne pri meritórnom posúdení okresný súd konštatoval, že pri právnej úprave spotrebiteľských zmlúv sa vychádza zo zásady ochrany spotrebiteľa ako tzv. slabšej zmluvnej strany a neprípustnosti zneužívania monopolného postavenia dodávateľov ako tzv. silnej zmluvnej strany. Postavenie slabšej zmluvnej strany vyplýva zo skutočnosti, že nemá spravidla možnosť individuálne ovplyvniť obsah zmluvy vopred pripravenej dodávateľom. Ako je zrejmé zo Smernice Rady 93/13 EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, na spotrebiteľa pri typových zmluvách dopadá ochranný režim zákazu neprijateľných zmluvných podmienok. Poukázal tiež na kritériá posudzovania podmienky ako neprijateľnej a to, že ide o podmienku, ktorá: 1. je obsiahnutá v štandardnej formulárovej zmluve, 2. spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán, 3. nerovnováha musí byť daná v neprospech spotrebiteľa. Súčasne však v zmysle citovaných ustanovení platí, že neprijateľnou zmluvnou podmienkou nemôže byť taká podmienka, ktorá bola individuálne dojednaná, teda taká, s ktorou sa spotrebiteľia mali možnosť oboznámiť vopred - pred podpisom zmluvy a mali možnosť ovplyvniť jej obsah.

1.5. Okresný súd dospel k záveru, že nemožno paušálne povedať, že napadnutá rozhodcovská doložka v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi nebola individuálne dojednaná bez prieskumu osobitostí a konkrétností jednotlivých prípadov, a tak konštatovať abstraktne (bez vzťahu ku konkrétnemu zmluvnému vzťahu medzi dodávateľom a spotrebiteľom), že zmluvná podmienka je v každom jednotlivom prípade bez ďalšieho neprijateľná. Súd prvej inštancie mal za to, že v prejednávanej veci spotrebiteľia mali možnosť ovplyvniť to, či sa spory zo zmluvy budú alebo nebudú prejednávať v rozhodcovskom konaní, a teda nejednalo by sa o neprijateľnú zmluvnú podmienku. Rozhodcovská doložka tak, ako je formulovaná, totiž umožňovala spotrebiteľom, aby títo vyjadrili svoju vôľu ohľadom spôsobu riešenia sporov, a to formou zaškrtnutia alebo nezaškrtnutia príslušného políčka v zmluve, pričom takáto možnosť vyjadrenia vôle aj pre bežného spotrebiteľa musí byť zrozumiteľná.

2. Krajský súd v Žiline (v ďalšom aj „odvolací súd“) rozsudkom sp. zn. 6Co/243/2017 zo dňa 30. novembra 2017 rozsudok okresného súdu zmenil tak, že ustanovenie spotrebiteľských zmlúv uzatváraných medzi žalovaným a jeho klientmi v postavení spotrebiteľa v znení: „Klient vyhlasuje, že prijíma návrh tejto rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou, je príslušný prejednať a rozhodnúť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk. Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že rozsudok rozhodcovského súdu bude záväzný pre zmluvné strany, že v stanovených lehotách naplnia všetky povinnosti uložené v rozhodcovskom rozsudku, ktorý nie je možné zrušiť z dôvodov ako pri obnove konania podľa osobitného zákona. Ak klient označí políčko (štvorček) platí, že neprijíma vyššie uvedený návrh rozhodcovskej zmluvy s tým, že vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou je príslušný prejednať všeobecný súd“, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou vo všetkých prípadoch, kedy súčasne nebolo vyššie citované ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve upravené v samostatnej časti zmluvy, kedy bolo vyššie citované ustanovenie v spotrebiteľskej zmluve zakomponované do záverečných ustanovení

spotrebiteľskej zmluvy nachádzajúc sa na predposlednej strane zmluvy a kedy pri tomto ustanovení chýba podpis spotrebiteľa potvrdzujúci jeho vôľu neodmietnuť prijatie rozhodcovskej zmluvy, ako aj podpis potvrdzujúci spotrebiteľove oboznámenie sa s existenciou vyššie citovaného ustanovenia (prvý výrok), žalovanému uložil povinnosť zdržať sa použitia takejto zmluvnej podmienky alebo zmluvnej podmienky s rovnakým významom vo všetkých spotrebiteľských zmluvách alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou (druhý výrok), vyslovil, že rozsudok súdu prvej inštancie p o n e ch á v a n e d o t k n u t ý vo výroku o zamietnutí návrhu na prerušenie konania (tretí výrok), a vyslovil, že žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % (štvrtý výrok).

2.1. Za správnu považoval okresným súdom prezentovanú aplikáciu intertemporálnych ustanovení nového procesného kódexu v súvislosti s (jeho) kauzálnou príslušnosťou vo veci abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach ako i úvahu vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu v tomto druhu konania.

2.2. Za nesprávne však považoval to, že okresný súd založil svoje zamietavé rozhodnutie na úvahe, že neprijateľnosť zmluvnej podmienky je nevyhnutné posudzovať v každom jednotlivom prípade a (teda) nemožno paušálne povedať, že napadnutá rozhodcovská doložka je neprijateľná, pretože tým fakticky/právne úplne vylúčil možnosť aplikácie ustanovení upravujúcich inštitút abstraktnej kontroly v spotrebiteľských veciach. Je totiž pojmovo vylúčené, aby v rámci abstraktnej kontroly ne/prijateľnosti určitej zmluvnej podmienky mal konajúci súd posudzovať okolnosti konkrétneho prípadu jej uzavretia, nakoľko predmetom takejto súdnej kontroly je objektívne nekalý charakter určitej zmluvnej podmienky. Z postavenia veriteľa, ktorý je vo výhodnejšom postavení, nakoľko ako subjekt vykonávajúci/specializujúci sa na tento druh podnikateľskej činnosti (poskytovanie úverov) disponuje neporovnateľne rozsiahlejším kvantom relevantných informácií (ako i personálnym aparátom) než (priemerný) spotrebiteľ, navyše sám vedie kontraktačnú fázu (pripravuje zmluvné podmienky), z čoho vyplýva legitímna požiadavka, aby spotrebiteľa nevmanévroval do situácie (ako je tomu i v súdnej veci), keď na to, aby ho určité vedľajšie dojednanie nezaväzovalo, musel aktívne konať. Naopak, princípom odborného a poctivého výkonu podnikateľskej činnosti by zodpovedal taký postup, aby spotrebiteľ musel aktívne konať práve pre voľbu (nie vylúčenie) rozhodcovského konania (napr. zaškrtnutím príslušnej kolónky), a to pochopiteľne za splnenia ďalších kumulatívnych podmienok, predovšetkým aby bol o konkrétnych dôsledkoch vedenia/voľby rozhodcovského konania kvalifikovane poučený (riadne/náležité poučovanie spotrebiteľov o uvedených skutočnostiach nad rozsah textu zmluvy preukázané nebolo). Z tohto dôvodu zároveň platí, že sa nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku len z dôvodu, že existovala možnosť zaškrtnúť príslušné políčko.

2.3. Mal za to, že rozhodcovská doložka je dojednaním, ktoré zakladá značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach strán v spotrebiteľskom vzťahu, a to v neprospech spotrebiteľa, pretože sleduje oslabenie jeho pozície v právnom vzťahu, obmedzuje či dokonca znemožňuje využitie účinných právnych prostriedkov na ochranu jeho práv a právom chránených záujmov a v konečnom dôsledku spotrebiteľa obmedzuje v realizácii jeho práva na súdnu a inú právnu ochranu. Rovnako nemal pochybnosti, že takýto výkon práva veriteľa v právnom vzťahu proti dlžníkovi - spotrebiteľovi, ako právom uznanej „slabšej strane“, odporuje i dobrým mravom (§ 3 ods. 1 OZ) a nepožíva preto právnu ochranu.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu vo výrokoch I., II. a IV. podal žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) dovolanie navrhnuť, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu v napadnutých výrokoch zmenil tak, že potvrdí rozsudok súdu prvej inštancie a prizná mu náhradu trov celého konania. Prípustnosť dovolania odôvodnil poukazom na ustanovenie § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku.

3.1. Dovolateľ v dovolaní vytkol, že okresný súd svojvoľne transformoval konanie v individuálnom spore - určovací žalobu v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. vedené na podklade § 3 ods. 5 veta druhá zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len zákon o ochrane spotrebiteľa) na konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach podľa § 301 ods. 1 CSP. Namietal, že ide o dve rozdielne konania, ktoré sa odlišujú v právomoci a príslušnosti súdu (vo veciach podľa § 301 a nasl. CSP rozhoduje v prvej inštancii krajský súd), v spôsobe a rozsahu dokazovania (v abstraktnej kontrole sa konkrétne správanie dodávateľa v spotrebiteľskom vzťahu neskúma, neplatí sudcovská koncentrácia a súd môže vykonať aj dôkazy, ktoré neboli stranami navrhnuté) v záväznosti rozsudku (na rozdiel od konania podľa § 3 ods. 5 ZOSP súd rozhodne o povinnosti zdržať sa používania neprijateľnej zmluvnej

podmienky, rozsudkom v abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach súd vysloví zákaz používania neprijateľnej zmluvnej podmienky.)

3.2. Dovolateľ ďalej argumentoval, že v súčasnosti žalovaný (ktorý je právny nástupca pôvodného dodávateľa) rozhodcovskú doložku nepoužíva, čo súdy nezisťovali. Výrokom napadnutého rozsudku bola uložená povinnosť zdržania sa použitia neprijateľnej zmluvnej podmienky, ktorú povinnosť pri abstraktnej kontrole v spotrebiteľských zmluvách uložiť nemožno, v dôsledku čoho súd prekročil svoju právomoc v zmysle § 305 ods. 3 CSP.

3.3. Za pochybenie dovolateľ napokon označil aj tú skutočnosť, že odvolací súd sa opomenul vysporiadať s § 93b Zákona o bankách, v zmysle ktorého je povinnosťou dodávateľa ponúknuť klientom - spotrebiteľom rozhodcovskú doložku.

4. Žalobca sa k dovolaniu nevyjadril.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 CSP) (ďalej aj „najvyšší súd“ príp. „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), skúmal, či sú splnené aj ďalšie podmienky dovolacieho konania a predpoklady prípustnosti dovolania. Bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že dovolanie je prípustné, ale nie je dôvodné.

6. Z ustanovenia § 420 písm. f) CSP vyplýva, že dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

7. Hlavnými znakmi charakterizujúcimi procesnú vadu uvedenú v § 420 písm. f) CSP sú zásah súdu do práva na spravodlivý proces a nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia v takej miere (intenzite), v dôsledku ktorej došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nezávislom a nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; jeho integrálnou súčasťou je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie. Porušením práva na spravodlivý proces v zmysle uvedeného ustanovenia zákona treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti). Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces. Jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

8. K jednotlivým dovolacím tvrdeniam o nesprávnom procesnom postupe súdu znemožňujúcom dovolateľovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces dovolací súd udáva nasledovné:

9.1. Ustanovenie § 470 ods. 1 CSP je vyjadrením princípu okamžitej aplikability procesno - právnych noriem, čo znamená, že táto nová procesná úprava sa použije na všetky konania, a to i na konania začaté pred dňom účinnosti nového zákona. Zákon pamätá aj na situácie, keď by nová právna úprava zhoršila postavenie strany a tieto rieši v § 470 ods. 2. („Ak sa tento zákon použije na konania začaté pred dňom

nadobudnutia účinnosti tohto zákona, nemožno uplatňovať ustanovenia tohto zákona o predbežnom prejednaní vecí, popretí skutkových tvrdení protistrany a sudcovskej koncentracii konania, ak by boli v neprospech strany.“). Zákon v určitých špecifických prípadoch vyjadrených v § 470 ods. 4 („Konanie začaté do 30. júna 2016 na vecne, miestne, kauzálne a funkčne príslušnom súde podľa predpisov účinných do 30. júna 2016 dokončí súd, na ktorom sa konanie začalo“) zakotvuje, že aj za účinnosti nového procesného kódexu sa aplikuje aj neúčinný O.s.p.

9.2. Súdny v základnom konaní sa účinnou právnou úpravou dôsledne riadili.

9.2.1. V danej veci sa žalobca domáhal určenia, že ustanovenie spotrebiteľských zmlúv uzatváraných medzi žalovaným a jeho klientmi v postavení spotrebiteľa v znení: „Klient vyhlasuje, že prijíma návrh tejto rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorej vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou, je príslušný prejednať a rozhodnúť s konečnou platnosťou v rozhodcovskom konaní Stály rozhodcovský súd Asociácie bánk. Zmluvné strany sa zároveň dohodli, že rozsudok rozhodcovského súdu bude záväzný pre zmluvné strany, že v stanovených lehotách naplnia všetky povinnosti uložené v rozhodcovskom rozsudku, ktorý nie je možné zrušiť z dôvodov ako pri obnove konania podľa osobitného zákona. Ak klient označí políčko (štvorček) platí, že neprijíma vyššie uvedený návrh rozhodcovskej zmluvy s tým, že vzájomné spory, ktoré by medzi zmluvnými stranami vznikli v súvislosti s úverovou zmluvou je príslušný prejednať všeobecný súd, je neprijateľnou zmluvnou podmienkou“. Ide o žalobu podľa § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa, ktorá z procesného hľadiska predstavovala žalobu podľa § 80 písm. c/ O.s.p.

9.2.2. Predmetom konania je žaloba zameraná na ochranu kolektívnych práv, ktorej primárnym cieľom je presadenie kolektívneho záujmu, hraničiaceho až so záujmom verejným na riadnom dodržiavaní práv všeobecne voči všetkým potenciálne dotknutým subjektom. Potencionálne sú ohrození všetci členovia spoločnosti, ak budú so žalovaným podnikateľom konať ako spotrebiteľia. Nejde tu teda o spoločné uplatnenie viacerých individuálne spočítaných práv, ale o abstraktnú ochranu spotrebiteľských práv (bez ohľadu na konkrétne prípady).

9.2.3. Žaloba spotrebiteľského združenia voči podnikateľovi, v ktorej sa žiada, aby sa porušiteľ zdržal konania, ktoré poškodzuje práva spotrebiteľov bola do nášho právneho poriadku zavedená od 1. júla 2007. Následne bolo v záujme ochrany kolektívnych práv spotrebiteľov do nášho právneho poriadku zavedené konanie o abstraktnej kontrole v spotrebiteľských veciach (§ 301 až § 306 Civilného sporového poriadku) ako implementácia smernice Európskeho parlamentu a Rady 2009/22/ES o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov. Oba inštitúty predstavujú formu kolektívnej žaloby, ktorej cieľom je ochrana kolektívneho záujmu spotrebiteľov na tom, aby sa konkrétna neprijateľná zmluvná podmienka dodávateľom nepoužívala. Pokiaľ súd uloží dodávateľovi povinnosť zdržať sa používania konkrétnej neprijateľnej podmienky splní iba cieľ, ktorý kolektívna žaloba má splniť, teda poskytnúť ochranu spotrebiteľom voči konkrétnemu dodávateľovi pred touto neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Rovnaký cieľ plní aj súdom uložený zákaz používania konkrétnej neprijateľnej zmluvnej podmienky.

9.3. Pokiaľ súdy v základnom konaní prejednali a rozhodli predmetnú žalobu, konali v súlade s ustanovením § 470 CSP a dôsledne aplikovali všetky jeho zákonné príkazy, uvedené v odseku 2 a 4. Námitky dovolateľa týkajúce sa chybného postupu súdov v základnom konaní spočívajúce v nedostatku právomoci, vecnej príslušnosti a dokazovania, sú preto nedôvodné.

10. Dovolací súd nezistil ani nedostatky v odôvodnení napadnutého rozsudku vedúce podľa dovolateľa až k jeho nepreskúmateľnosti.

10.1. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky vyplýva, že základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v sebe zahŕňajú aj právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006). Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nepopierajú zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí

rovnako ako závery, ku ktorým na ich základe dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne, ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov - od 01.07.2016 strán sporu (IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - A, s. 12, § 29, Hiro Balani c. Španielsko z 09. decembra 1994, séria A, č. 303 - B, Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997, Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

10.2. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozsudku vo vzťahu k riešeniu prípadných sporov zo zmluvy rozhodcovským súdom uviedol, „...že princípom odborného a poctivého výkonu podnikateľskej činnosti by zodpovedal taký postup, aby spotrebiteľ musel aktívne konať práve pre voľbu (nie vylúčenie) rozhodcovského konania (napr. zaškrtnutím príslušnej kolónky), a to pochopiteľne za splnenia ďalších kumulatívnych podmienok, predovšetkým aby bol o konkrétnych dôsledkoch vedenia/voľby rozhodcovského konania kvalifikovane poučený (riadne/náležitú poučovanie spotrebiteľov o uvedených skutočnostiach nad rozsah textu zmluvy preukázané nebolo). Z tohto dôvodu zároveň platí, že sa nejedná o individuálne dojednanú zmluvnú podmienku len z dôvodu, že existovala možnosť zaškrtnúť príslušné políčko. O takýto prípad by išlo predovšetkým vtedy, ak by bolo bez akýchkoľvek pochybností preukázané, že dojednanie rozhodcovskej zmluvy, hoci v znení predloženom oprávneným si osobitne vymienil sám dlžník a inak len vtedy, ak by dlžník nebol prostredníctvom rozhodcovskej zmluvy nútený riešiť svoj spor s veriteľom výlučne v rozhodcovskom konaní. Z textu zmluvy je však jednoznačné, že celý obsah doložky je nielenže vypracovaný výlučne dodávateľom, ale opakovane v identickom znení - formulári používaný v neurčitom množstve zmluvných vzťahov so spotrebiteľmi...“ Následne v bodoch 22. až 24. sa inštitútom alternatívneho riešenia sporov súvisiacich s bankovými obchodmi a problematikou spôsobu povinnosti banky informovať o tejto možnosti riešenia sporov, tak ako to má na mysli § 93b zákona o bankách, odvolací zaoberal a vysvetlil, ako mal správne vyzeráť postup banky. Iba samotná skutočnosť, že odvolací súd neuviedol výslovne aj odkaz na vyššie uvedené ustanovenie zákona, nespôsobuje nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia.

11. Dovolací súd k odkazom dovolateľa na odlišné stanoviská vyslovené jednotlivými členmi senátu v nálezhod ústavného súdu neprihliadol, pretože s danou vecou nesúvisia. Rovnako je bezpredmetný odkaz dovolateľa v podaní z 5.10.2018 na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 3Cdo/80/2017, pretože v tomto konaní dovolací súd vyslovil právny názor na prijateľnosť zmluvnej podmienky. V danej veci však dovolateľ dovolací dôvod podľa § 421 CSP nepoužil, ani konkrétnu právnu otázku nevymedzil.

12. Z uvedených dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že podané dovolanie nie je dôvodné, a preto ho ako celok zamietol (§ 448 CSP).

13. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 rovnakého zákona. V dovolacom konaní bol plne úspešný žalobca, ktorému však v dovolacom konaní žiadne trovy nevznikli, preto mu dovolací súd náhradu trov dovolacieho konania nepriznal.

14. Tento rozsudok prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.